

VESTI
IZ SLOVENIJEOZNA PREVZGAJA KOMIN-
FORMOVCE V TITOVCE.

Zadnje odločbo zveznega mini-
stra za notranje zadeve in šefa
Ozne Aleksandra Rankoviča, s
katero je bilo izpuščenih na svo-
bodo 713 kominformovcev, je
ljubljanški komunistični tisk ob-
javil z naslednjim najglasnejšim
komentarjem: "Ti ljudje so se vr-
nili v svobodno življenje kot prerojenci (pod-
črtali mi), ker so popolnoma
spoznali svojo lažnost in podlost
obkroževalcev naše države in nje-
nega vodstva. V tem spoznanju
so videli, da so v svoji nekdan-
nji slepoti naselili najgršim la-
žem in zločinskim spletakom, ki
so v najkrajšem času postale
očitne vsakemu našemu razum-
nemu in čutečemu človeku." Na
drugem mestu pa pravi o istih
"prerojencih": "Pisali so tudi
zveznemu notranjemu ministru
Aleksandru Rankoviču, katere-
mu obljubljajo, da bodo na vsa-
kem delovnem in borbenem me-
stu, kamor jih bo poslala Partija,
pokazali, da so vredni široko-
grudnosti in plemenitosti, ki jim
je vrnila svobodo in da se bodo
borili pod zastavo naše Partije
za veliko stvar resnice, ki jo za-
stopa naš slavni CK na čelu s
tovarišem Titom."

Pač "lepo" spricevalo za "vz-
gojne" metode strašne Ozne, ki
v svojih kletnih zaporih z muče-
njem in nasiljem zatira svoje
najnovejšo kominformovce-poli-
tične nasprotnike — komuniste.
Kako muči še le svoje politične
nasprotnike — odločne protiko-
muniste, ki se v najboljšem pri-
meru iz teh zaporov vračajo do-
mov kot težki pobabljeni.

SE O POPISU STANOVANJ
V LJUBLJANI. — V zadnji šte-
vilki smo poročali, da so morali
v zadnjem času v Ljubljani in
po vseh ostalih mestih v državi
popisati vsa stanovanja in sploh
vse ostale trgovske prostore.
Zaradi tega popisa je nastalo ve-
liko razburjenje med ljudmi. Po
mestu se je namreč raznesla
vest, da bodo stanovanja zase-
gli, vse upokojevence pa preseli-
li na deželo. Zaradi takih govoric
in razburjenja ljudi so oblasti
mogle dati pomirjevalno izja-
vo, da podatke o popisu stano-
vanj potrebujejo samo za stati-

stiko in za izdelavo načrtov za
zidanje novih hiš.

UMRLI SO: Janko Dermota v
Litiji, Alojzija Trpin, roj. Tor-
kar v Hrušici, Janez Rozman,
Avgust Okršlar, Franc Kervina,
žel. upokojenec v Ljubljani, An-
gela Jurman, roj. Gregorin v
Rožni dolini, Lovro Testen, žel.
inspektor v p. v Celju, Gustav
Simončič, tiskarski strajnik v p.
VINSKI pridelek doma je le-
tos kakovostno in količinsko
boljši, kakor pa lansko leto.

Waukegan je do-
bil podružnico
za kat. ligo

Farani cerkve Matere Božje
v Waukegan-North Chicago so v
nedeljo 11. decembra ustanovili
podružnico Lige katoliških slo-
venskih Amerikancev. Udeležba
je bila prav povojna od strani
novih in starih Amerikancev.

Prihodnja seja bo 8. januar-
ja ob 4 popoldne v šolski dvorani.
Na to sejo so ponovno vab-
ljeni vsi Slovenci, kateri se stri-
njajo z namenom Lige, da se da
prilika pomagati tistim, ki pro-
sijo pomoči.

NOVI GROBOVI

Mary Merie

Po dolgi in težki bolezni, ki
je trajala skoro 7 let je umrla
Mrs. Mary Merie iz 999 E. 64
St. Umrla je na domu ob
9:40 zjutraj v torek. Bila je 77
let stara, rojena v vasi Zapotek
pri Soderici. V Ameriko
je prišla leta 1907. Bila je vdova.
Njen soproj John je umrl
v letu 1940. Kot dekle se je pi-
sala Tanko. Za njo žaluje sin
John pri katerem živi v Evropi pa
še brat in sestra. Bila je čla-
nica društva Srce Marije, sta-
ro. Pogreb bo v petek 30. de-
cembra. Pogrebna sv. opravila
bodo v cerkvi sv. Vida ob 9:30.
Truplo leži v Grdinovem po-
grebem zavodu na 1053 E. 62
St.

Joseph L. Davidson

Pogreb Joseph L. Davidsona,
o čigar smrti smo že poročali,
bo v četrtek zjutraj ob 9:00 uri
v Grdinovem pogrebneža za-
voda na 1053 E. 62 St. David-
son zapušta soprogo Marie, ro-
jeno Marinko iz 1234 E. 74 St.
Bil je uslužben kot zastopnik
General Electric Co., ki ima
svoje glavne urade v Chicago.
Zato je stanoval mladi par
tam. Truplo bodo prepeljali v
Cleveland v sredo pozno pono-
či. Tam bodo tudi vse pogrebne
molitve in svečanosti.
Pokopan bo v Clevelandu na
pokopališču Kalvarija v grob-
nici družine Marinko.

Harlem T. Bauhasin

Harlem T. Bauhasin je na-
gloma umrl v soboto ponoči na
svojem domu na 5422 Standard
Ave. Bil je 32 let star. Zapu-
šča soprogo Selmo, hčerko Ber-
nice, starše, brata in 5 sestra.
Pogreb bo v četrtek 29. decem-
bra ob 10. uri. Pogreb vodi Gr-
dinov pogrebni zavod. Pogreb-
ne molitve pa bodo opravili v
St. Marion's Church.

Ne žvegajmo, ne riskirajmo.
Žaljenje je v naših rokah. Ka-
dar hodimo ali sami vozimo,
bodimo previdni in modri.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "Prosveta v ponde-
ljek ne izide radi praznovanja
božičnega dne."

I, glejte, no, pa smo vedno
mislili, da pri Prosveti niso na-
še vere in da ne dajo na take
stvari nič.

Seveda, fantje so bili plačani,
čeprav niso delali. Za tako stvar
se pa tudi principe preze, ka-
kopak.

Fair + Gold

Vremenski
prerok
pravi:

Danes lepo in mrzlo; prav
tako tudi jutri. Toploter bo
padel drevi na 25 stopinj.

Tri na dan

V Prosveti smo videli samo
par besed: "

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DREVECO, Editor) Cleveland 2, Ohio
6117 St. Clair Ave. Henderson 0628
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

DECEMBER						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
						1
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Entered as second-class matter January 6th 1906, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

No. 253 Weds. Dec. 28, 1949

Takih stavk ne bi smelo biti

Zaustavitev dela, izostanek od dela, stavka ali štrajk je pravica po pojmovju ameriške demokracije. Uslužbeni in delavci, kadar smatrajo, da imajo napram delodajalcu in podjetju upravičene zahteve, da jih ne morejo uveljaviti z mirnimi sredstvi, da so vsa posredovalna sredstva izčrpana, tedaj poprimajo kot skrajno sredstvo, pravico stavke. Ameriška javnost je na stavko tako navajena, da jo smatra redno za upravičeno. Vodstvo organiziranega delavstva uživa redno zaupanje javnosti in široke mase državljanov so vnaprej poučene o stališču delavskih unij in na drugi strani o stališču podjetij, tako da stavka ne pride kot iznenadenje ampak kot redna posledica stanja, ki se že doigo vnaprej pripravlja in zaostrojuje v to smer.

Redno je tudi tako, da je široka javnost na strani delavstva. To pride kar nekako naravno. Med delavci so mase ljudi. Tam je veliko število delavstva, tam so vse njihove družine, njihovi sorodniki in znanci, ki štejejo v tisoče. Vse raje simpatizira z delavci kot podjetniki, vsakemu se bolj smilijo revnejši uslužbenec kot bogatejši podjetnik. Vsak raje podpira delavstvo, ker smatra, da je podjetje itak samo po sebi dovolj močno, da brani svoje stališče, ima široko in visoko segajoče vplive, dočim si mora delavec vsako stopnjo svojih pravic šele priboriti z velikimi žrtvami, solidarnostjo in veliko utemeljenostjo svojih zahtev.

Redno je tudi tako, da je široka javnost na strani delavstva. To pride kar nekako naravno. Med delavci so mase ljudi. Tam je veliko število delavstva, tam so vse njihove družine, njihovi sorodniki in znanci, ki štejejo v tisoče. Vse raje simpatizira z delavci kot podjetniki, vsakemu se bolj smilijo revnejši uslužbenec kot bogatejši podjetnik. Vsak raje podpira delavstvo, ker smatra, da je podjetje itak samo po sebi dovolj močno, da brani svoje stališče, ima široko in visoko segajoče vplive, dočim si mora delavec vsako stopnjo svojih pravic šele priboriti z velikimi žrtvami, solidarnostjo in veliko utemeljenostjo svojih zahtev.

Stavka pomeni vedno škodo. Škodo ima podjetje, ker delo stoji, investirani kapital je mrtev, škodo imajo uslužbeni, ki stavkajo, ker jim ne teko palčke, škodo ima vsa narodna skupnost vse narodno gospodarstvo. Stavka je torej upravičena samo kadar je neizogibno zlo. Pri vsakem mestnem podjetju je še ta posebnost, da imajo prvo in največjo škodo ljudje, ki se podjetja poslužujejo kot nujnega vsakdanjega sredstva za opravljanje svojih vsakodnevnih opravil. Vse življenje je naravnano na to, da je reden promet njegov bistveni del. Če ta izostane, ga je težko ali nemogoče nadomestiti za določeno ljudi, ki so nanj navezani.

Če je torej stavka priporočljiva in potrebna samo kot zadnje, neizogibno sredstvo na splošno, je taliko bolj le skrajno sredstvo v takem slučaju, kjer je prvi udarec stavke nujen udarec po koristih in interesih tretjih oseb, ki v mednem in službenem sporu niso prav nič prizadeti in so ti ljudje številnejši in ti interesi važnejši kot pa vsa sporna vprašanja, radi katerih se delodajalec in uslužbenec prepirata. Pri takih sporih morata biti podjetje in unija posebno previdna in pri vsem ravnanju imeti v prvi vrsti pred očmi množice prizadetih ljudi ki so dejansko izven spora. Ni s tem rečeno, da ne bi mogla delavska unija tudi pri takih podjetjih seči po stavki kot skrajnem sredstvu ali posebno previdna mra biti, izredno važni morajo biti razlogi in javnosti posebno točno znani in obrazloženi.

Zdi se, da je v našem sedanjem slučaju v tem oziru precej zgrešenega. Župan je povedal, da je sam vodil razgovore z unijo. Povedal je, da je podjetje spravilo spor pred razsodnike, ki so po pogodbi določeni in ti razsodniki, na katere je tudi unija pristala in se zavezala, da bo njihovo razsodbo sprejela, so spor že razsodili. Spor je torej bil re-

šen pred stavko točno po službeni pogodbi. Kljub tej rešitvi je unija ostala pri svojih zahtevah, kljub temu je v vprašanjih, ki so bila končno urejena po dogovorjeni poti, vzdrževala spor in radi teh vprašanj, proglasila stavko. Županu, ki je gotovo skrbno izogibal, da bi povedal kako netočnost, moramo verjeti od besede do besede. Če pa sprejememo županovo obvestilo kot točno, moramo reči, da je napaka na drugi strani. S tem nečemo reči, da zahteve delavstva niso upravičene in važne. Morda jih delavstvo smatra za take in je upravičeno sklenilo, da je treba te zahteve braniti z vsemi primernimi sredstvi. Toda stavka radi teh zahtev, ki so rešene po razsodnikih je gotovo napaka, stavka v času, ko je meščanstvo najmanj pripravljeno in najbolj prizadeto je taktična neumnost, stavka mestnih uslužbencev proti določilom federacije in proti danim besedam in obljubam pa v vsakem oziru delavstvu škodljiva.

Taka stavka je pred vsem škodljiva organiziranemu delavstvu na splošno. Delavstvo mora samo točno izpolnjevati pogodbe, da more potem zahtevati, da jih izvršuje podjetje in da javnost delavsko stališče podpre. Delavske organizacije se morajo točno držati službene poti, ki je določena, da se mu ne more očitati samolastnosti. Kadar delavstvo s sklenjeno pogodbo ni zadovoljno, jo mora odpovedati, zahtevati njeno spremembo v celoti in postaviti celo vprašanje pred vse tiste delavske organizacije, ki so zato določene. Unija mora vedno nastopati pošteno in moško ter držati vsako svojo besedo, da je njen nastop pred javnostjo čist vsakega očitka.

Nepravilno začenjanje, neupravičeno nadaljevanje stavk ter vsako nečedno manipuliranje je čista škoda delavskega pokreta na splošno, zlasti pa prizadete delavske organizacije. Sedaj vsaj zaenkrat stoji stavka prometnega delavstva v Clevelandu kot stavka, ki bi je ne smelo biti.

Vsi za enega, eden za vse

P. Bernard Ambrožič

SREČNO NOVO LETO!

Ko to tipkam, seveda še odmeva okoli mene: Veseli Božič! Ko bo tiskano, bo Božič za nami in veljalo bo gornje voščilo.

Razume se, da voščim srečno novo leto v prvi vrsti podpornikom in prijateljem LIGE, novim, ki so prišli med nas v tem letu, končno pa vsem bralcem in bralkam te kolone. Naj takoj dodam posebno željo, da bi vsi bralci — če še niso — takoj prvi dan v novem letu postali podporniki LIGE!

Tudi oni, ki stopajo na suho te dni pred Božičem, imajo dosti ugrabljanja, kako jim bo na Božič sam. Na vse strani se razkrope nekaj ur po pristanku v New Yorku. Jih je nekaj, ki ne gredo daleč — božično vreme bo približno tako, ko v New Yorku. Drugi gredo daleč, nekateri na visok ameriški sever, v Minnesoto, Montano in tako dalje.

Drugi zavijejo na jug, na primer v North Carolina. Od tam sem ravno včeraj slišal, da je doli "pasja vročina." To se pravi, te dni je tako, ni pa s tem rečeno, da je tam doli zmerom tako. Snega menda res ne dobe nikoli, nekoliko zeb je jih pa marsikatero zimo.

Mimogrede povedano: Ko se je razneslo med naše begunce, da jim je odprta — seveda ne vsem — North Carolina, se je hitro razneslo med njimi, da tam doli raste sam tobak in kvečjemu še bombaž. Mnogi so se ustrašili. Bilo bi se treba na novo učiti, kako gojiti te rastline. Toda v resnici bodo nekateri naši, ki pojdejo v North Carolina, našli tam dosti živinoreje, sadjereje in še marsikaj takega. Ravno včeraj sem bil naprošen, da napišem papirje za dve slovenski družini, ki se dobro razumeta na pridelovanje jabolk. Takoj sem izdelal papirje za dve slovenski družini — upajmo, da ne bosta razočarali sponzorja, ki je sodnik tam doli nekje v N. Carolini, pa ima tudi veliko farmo in na njej jablan — baje — nič koliko.

MANDEL DRUG

Torej spet eno leto dela LIGE za nami. Uspeh je bil v prvi vrsti v tem, da smo sprejemali novodošle iz begunstva. Od pomladi sem so kar naprej prihajali. Morda se ne sliši tako zelo veliko, če omenim, da jih je, oziroma bo, do novega leta tu vsaj kakih 1300. Ko se to skupaj čita, je številka videti majhna. Toda ko prihajajo z ladjami in letali, zdaj po deset, potem po dvajset, in tako dalje, se pa kar čuti, kako ta dotok neprestano teče.

En transport doslej je bil izredno velik — nekaj čez 80 jih je spravil v Ameriko. Največji bo pa menda jutri, v četrtek 22. decembra. Pride jih skoraj 90 — deloma iz Italije, deloma iz Avstrije. Pa še druge ladje so napovedane za te dni, na vsaki je nekaj naših. Videti je, da nam jih bo druga polovica decembra prinesla prav blizu 200.

Mnogi od teh so z bojaznijo v srcu ugrabili, kakšno bo potovanje pozimi. Ko pa pristanejo v New Yorku — seveda še vse bolj velja to o onih, ki stopajo na suho v New Orleansu — komaj še vedo, da je zima. Saj je kar preveč toplo te dni tu okoli in se je težko živjeti v misel, da je Božič pred durmi.

Begunci, ki so zdaj na poti v Ameriko, pač premišlujejo, kako bo letos z njihovim Božičem. Najbolj gre to po glavi tistim, ki so na ladji STURGIS. Pluje proti New Orleansu in ima na skrb tiste, ki potujejo na ameriški zapad. Vsaj ena slovenska družina je na njej, morda pa več. Ko to tipkam, še ni prišla celotna lista potnikov v New York. Pristati ima STURGIS v ponedeljek po Božiču — torej bodo potniki praznovali praznik kar na ladji. Ker nimajo s seboj nobenega katoliškega duhovnika, zastopaj mislijo na polnočnico ali vsaj kako drugo sveto mašo na Božič. Bilo je sicer v načr-

nese vsak begunec s seboj svojega lastnega sveta, v katerem bo sam zase še precej časa življal. Ameriški svet kot tak pa gre svojo pot naprej in se le malo zmeni za dejstvo, da novi Amerikanci prihajajo kot stalni dotok iz svojih begunskih taborišč.

Le neka prav tenka plast ameriških ljudi posveča PREVEČ pozornosti tem novim. Bojijo se jih in jim skušajo zapreti ameriška vrata. No, tega zdaj ne morejo več doseči, da bi vsaj 205.000 beguncev ne prišlo sem. To je bilo lani ugotovljeno in ta zakon se izvaja. Gre pa še zmerom za to, da se zakon popravi, oziroma razširi. Bilo je že veliko upanja, da se bo dodala vsaj številka 139.000, pa letos je ta predlog propadel.

Letos je propadel, sem zapisal. Ni pa še končnoveljavno propadel, saj mislijo v kongresu in senatu že prihodnji mesec začeti lepo od kraja. Mnogi so prepričani, da bo leto 1950 prineslo, kar je preskopo odklonilo leto 1949.

Ako se to zgodi, bo lepo število slovenskih beguncev postalo "eligible", ki po dosedanjih postavi niso bili. In potem bomo še dolgo srečavali barčice, ki "po morju plavajo," ko bodo prinašale naše ljudi. Seveda — če se bodo še in še našli sponzorji. Da bi se našli, to je tudi posebna želja za — srečno novo leto!

No in — kaj bo počela v letu 1950 ta preljuda "naša" IRO?

Imela je veliko povetovanje v oktobru tega leta in je sklenila, da predloži naslednje točke generalni skupščini Združenih Narodov:

1. — IRO naj ne preneha s svojim delom 1. julija 1950, kot je bilo prvotno sklenjeno, ampak naj podaljša svoje življenje še za DEVET mesecev preko gornjega datuma.

2. — Tekom tistih "ekstra" devetih mesecev bo potrebovala IRO 55 milijonov dolarjev za svoje poslovanje.

3. — Ustanovi se poseben fond za vzdrževanje bolnikov, starčkov, invalidov in tako dalje. V ta fond mora nič manj kot 22 milijonov dolarjev iz glavne blagajne, ki jo vodi IRO.

4. — Priporoča IRO tistim svojim uradom, ki ugotavljajo "eligibility" beguncev, naj bodo bolj širokogrudni, kadar begunec napravi priziv, ko je bil od IRE zavržen. Taki prizivi naj se torej po najboljših močeh upoštevajo, ne pa da bi jih kak uradnik pri IRO metal v koš.

5. — IRO sodi, da bo imela 1. julija 1950 na svojih ramah še 292.000 beguncev. To je znamenje, da se selitev čez morje vrši vse prepočas. Zato je IRO sklenila apelirati na vlade zapadnih držav, naj bolj na široko odpro svoja vrata beguncem.

6. — IRO naj na krepak način pove generalni skupščini Združenih Narodov, da je begunski problem nekaj stalnega, ne več samo epizoda v življenju narodov. Zato naj bo generalna skupščina pripravljena na to, da bo treba po končanem delu IRO ustanoviti nekaj drugega, da bo šla skrb za begunce v red naprej.

7. — IRO jemlje na znanje, da se vsak dan pojavljajo na tej strani železnega rastora novi in novi begunci, ki iščejo pomoči pri zapadnjakih. Za te je danes komaj kaj urejenega, da se jim nudi pomoč. Skrajni čas je, da Združeni Narodi nekaj ukrepejo za te ljudi, ki so po večini taki, da res zaslužijo varstvo in skrb zapadnega sveta.

Tak tako nekako se čita "zapisnik" tiste seje, ki jo je imela IRO in je razpravljala sama o sebi in o begunčih. Člita se zapisnik še nekako človeško, kajne? Upajmo, da ne bo ostalo pri samih besedah. Da bi ne ostalo, prosimo Boga in zraven želimo srečno novo leto tudi — "naši preljudi" IRO!!!

Ker sem drugim že v začetku voščil in št vsi vzeli na znanje, naj na kratko le še to poudarim, da kljub vsemu voščim nad vse srečno novo leto bolj iz srca kot IRO — zares NAŠI LIGI in vsem Ligašem in Ligašinjam.

Belokranjski klub vabi

Cleveland, O. — Članom kluba je gotovo že znano, da se bomo na Silvestrovo ali na starega leta večer zbrali v dvorani št. 1 Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., da bomo tako v prijateljski in veseli družbi pričakali novega leta. Prav prijazen ste vabljeni vsi člani, da se gotovo udeležite te domače zabave in pripeljite s seboj tudi svoje prijatelje, saj veste, da čimveč nas bo, bolj bomo veselili. In za okrepčilo bo tudi vsestransko poskrbljeno. Na veselo svidenje 31. decembra zvečer!

John Smuk, tajnik.

80-letnica slovenskega pionirja v Elmhurstu, Illinois

Chicago, Ill. — Zadnjo soboto sem obiskal Slovence v Elmhurstu, Ill. Navadno to storim vsako leto pred Božičem in s tamkajšnjim našim pionirjem Mr. Stefanom Podgornikom obišče vse Slovence v naselbini. Štefan pozna tam vsakega našega človeka. Okrog 15 do 18 slo-

venskih družin bo starijšega rodu. Koliko je tu rojenih družin, pa mi ni znano. Naselbina ima slovensko društvo, ki spada h KSKJ, in prilično lepo uspeva.

Elmhurst je kakih 17 milj. zapadno od središča Chicago, na prijaznem valovitem ozemlju. Zanimivo je, da je Elmhurst starejša naselbina od mesta Chicago. Ko je bilo leta 1812 v Chicagu komaj še le 12 hiš, je bil Elmhurst tedaj že večja naselbina. Zdaj ima mesto okrog 155.000 prebivalcev. Po okolici neprestano gradijo nove hiše in mesto narašča. Prvi slovenski naseljenec je prišel v ta kraj leta 1878. Bil je to pokojni Frank Milost, ki je bil rodom iz vasi Gojače, fara Črniče pri Gorici na Primorskem. Živel je večinoma ves čas tu in tu tudi umrl leta 1918.

Leta 1904 je prišel v to naselbino pionir Mr. Stefan Podgornik, rodom iz Črniče pri Gorici in je zdaj najstarejši Slovenec v naselbini. Ko sva baš zadnjo soboto obiskavala vrle rojake iz vipavske doline, ki je znana po svojih sladkih črešnjah, mi je tajno zaupal da bo na 29. decembra t. l. dosegel 80 let starosti. To je za vredno si zapomniti in naši javnosti povedati. Zakaj naj bi za to skrivnost vedel sam on?

Mr. Stefan Podgornik je brat pokojne Mrs. Karoline Milost. Sorodnikov ima tu precej. Ko sva hodila okrog sem ga večkrat čul omeniti: zdaj greva pa k moji "kozini" (nečakinji). Znanec pa toliko kolikor je Slovenec, med drugimi narodi ga pa tudi vsi poznajo, kdor koli ga sreča ga obgovori. Pač že dolgo tlači travo v Elmhurstu in po okolici.

Štefan je vrl narodnjak. Je pač bil rojen blizu laške meje, odkjer in preko katere je prišlo za Slovence obilo gorja in preteklosti, zato se je tam izklesal značajnega narodnjaka, ki mu ljubezen do slovenstva ni le na jeziku, marveč globoko v duši in srcu. Je zvest naročnik Amé-

Domovine. Rad ima tudi Baragovo Pratiko in vsako leto mi jo pohvali, da je to najzanimivejši slovenski koledarček. Štefan biva pri svojih sorodnikih na 248 Addison Avenue, kjer stalno pomaga in obdeluje poleti lep vrt.

Vrlemu Stefanu k njegovemu osemdesetemu rojstnemu dnevu prav iskreno čestitam in mu iz srca želim, da bi jih še več dočakal, da bi vsaj še dvajset let obiskavala naše dobre rojake v Elmhurstu z Baragovo Pratikom in Baragovimi knjigami. Bog ga živi še dolgo let! Srečno novo leto njemu in vsem drugim dobrim Slovincem v Elmhurstu!

John Jerich.

Odmevi iz Titovine ali gorke iz "raja"

Po novih trgovinskih pogodbah mora Jugoslavija izvoziti v Avstrijo tudi 3000 glav živine in 5000 prašičev. Država je prišla kupovati in plačevati po najnižjih cenah. Kmetje jokajo, ko jim praznično hleve in uničujejo gospodarstvo. V Avstriji na neki obmejni postaji, kjer raztovarajo vagona, se je pripetil tale dogodek: Stara avstrijska kobila se je zagledala v mladega jugoslovanskega voliča ter ga vprašala, ali je tudi on "Volksdeutscher"? — "Nisem," ji je klaverno odgovoril. — "Čudno!" Kobila je bila radovedna, ali nima morda nemškega imena. — "Nimam; odkar se spominjam, me kličejo za voliča." — "Hm, zakaj so te, pa zapodili iz države?" — "Saj nas niso zapodili," se je oglasila suha krava. "Z vlakom so nas poslali, medtem ko so morali izgnanci pred leti peš ček mejo."

Tito se je vračal z večernega sprejema v svoj prestolni dvorec. Pot mu je zaprla poseda, ki je sličila velikanskemu medvedu; iz oči sta mu sevala srp in kladivo. Tito se je ustavil, ker se ni upal dalje; lasje so se mu ščetinili kakor mersjascu in mrzel znoj ga je obhival. Tedaj se je tesno ob njegovi strani pojavila veličastna dama, ožarjena z dragocenim nakitjem. Spoznal je Ameriko ter se stisnil v njeno okrilje. "Malček, le korajžjo!" ga je prijala za roko. "Ako sva midva skupaj, te ta zver ne bo ugriznila."

ČE VERJAMETE AL PA NE!

Otroci se pogovarjajo med seboj. Vsak bi se rad postavil s svojim sorodstvom, zato vsak svojega hvali in povzdiguje. "Moj oče je zdravnik, ima dva avtomobila in lepo hišo, kakršne ni nobene naokrog," se pohva prvi.

"Moj oče je senator in je prvi za predsednikom. Oni dan sem slišal, kako je oče zagotavljal mami, da bo on prihodnji predsednik. Oh, kaj bo zdravnik!"

"Kaj bi tisto! Moj stric je pa škof. Kadar gre kam birmat pa poljubljajo roko in titulirajo ga: prevzvišeni!" se oglasi tretji. "Fantički, to ni vse skupaj nič," se oglasi malček, ki je do zdaj samo poslušal, "moja teta je pa toliko kot Bog, če ni še več!"

"Osel!" se mu vsi posmejejo, "kako more biti več kot Bog!" "Čakajte, fantički, vam bom povedal, če je ali če ni. Vselej, kadar pride teta k nam na obisk, oče in mati sklepata roke in vzklikata: "O, vsemogočni Bog, že spet se je privlekla k nam!"

ZBEGANO GNEZDO

POVEST
CVETA STOJANOVA

"Naše so vedno najlepše," je dejal Pavel.

"Najlepše," je dejala Agata "če je tudi v naših dušicah najlepše pospravljeno in pripravljeno, če je naše srce do volje dobro in toplo, da leže vanj Jezusček!" Otroka sta se zamislila, Agata ju je objela in, ko se je ozrla v Mateja, je opazila, da ga je ganilo.

Drugi dan je pisala voščila in tudi otroka sta hotela pisati. Izrezala jima je risarski papir v obliko razlednice in dejala: "Na eno stran narišita, na drugo pa napišita!"

"In kaj bom napisal?" je vprašal Bernardek.

"To se boš domislil, ko boš risal," mu je odgovorila Agata.

"In kaj naj rišem???"

"To, kar rišeš vsak dan: jaslice, smrečice, zvonove." Pavel je že prinesel barvnih pisal in risal. Bernardek je pogledal, kaj riše Pavel. Agata je pisala.

"Poglej, mama, ali se ne sliši, kako pojejo 'Sveto noč', je pokazal Pavel skupino angelov krog jasli.

"Tudi moje se sliši, pogledaj, mama," je pokazal Bernardek svojo risbo.

"Lepo," se je Agata začudila otroški domisljiji.

"In kaj naj napišem?" je vprašal Pavel.

"To, kar si narišal," je odgovorila mati.

"Pomagaj," je prosil in mu je bilo hudo, da sam ni vedel.

Agata je dejala: "Komu boš poslal?"

"Gospodu učitelju, ali smem?"

"Potem napiši: da bi prišel

tudi k vam Jezusček in bi mu tudi pri vas zapeli angeli in bi bilo tako veselo pri vas o božiču — to vam želi vaš učenec Pavel."

Pavel je tiskal črke in črkoval, da ga je utrujalo. Bernardek pa je dolgo čakal in gledal mamo. Kako bo on napisal, ko še ne zna vseh črk! Zajokaj je.

"Zakaj?" ga je pogledala Agata.

"Pisati ne znam!"

"Jaz ti natiskam na list in ti boš prepisoval črke. Komu boš pa pisal?"

"Nežici," se je ves v solzah nasmejla Bernardek.

In Agata je napisala in tako so pisali, tiskali in risali kar do večerje.

Kar najlepše je minil božič in poslovilo se je staro leto. Agata je iskala sonca, pa so spet megle zastirale dan in sonca kar ni bilo. Agata ga je čakala kakor svojega otroka.

Na nedeljo pa je posijala na vso moč že zgodaj zjutraj, to do Agata ga je zapazila šele tedaj, ko so zazvonili zvonovi k maši in je v to zvonjenje in sonce zakričal na svet njen tretji sin.

"Nedeljski je in v soncu in zvonjenju," je pomislila Agata.

DO YOU GET ENOUGH VITAMINS?

Get your full and best health by taking your daily dose of Vitamins. One Day Vitamin Capsules. They are the only capsules that contain the full range of vitamins. They are the only capsules that contain the full range of vitamins. They are the only capsules that contain the full range of vitamins.

ONE DAY VITAMIN CAPSULES

ONE DAY VITAMIN CAPSULES. They are the only capsules that contain the full range of vitamins. They are the only capsules that contain the full range of vitamins. They are the only capsules that contain the full range of vitamins.

Njene roke so bile zvezane

(Odlomek iz romana Jutro brez Sonca)

Olginje oči so se užalostile. "Milan, ti si zrel za emigracijo!"

Milanove oči so vzplamele. "Emigracija?" se je kljubovalno zmrdnil, kakor bi bila ona omenila nekaj nečastnega. "Nikdar!"

"Toda Milan," mu je skušala oporekati, "če ostaneš tu — zdaj, ko se je v tebi spet prebudil stari križar za svobodo in pravico — te bodo vtaknili pod ključ preden boš odslužil svoje neprostovoljne počitnice. In za jetniško mrežo bi bil res popolnoma brezmočen. Na drugi strani bi lahko vodil svoj boj iz tujine, kjer bi bil na varnem."

Olga je govorila kakor sozatrotnica, ki je v skrbeh za svojega voditelja. Ampak to je bilo delo podzvesti, kajti zavestno mlada žena ni odobravalja njegove vihravosti, kakor je v mislih imenovala njegovo duševno stanje, niti ni soglašala z njim, da je položaj tako obupen. Zato je zrla nanj bolj kakor mati na sicer dobrega, a vročeglavega otroka, katerega skuša obvarovati pred nepremišljenim padcem in ne kakor stara revolucionarka na soborca. Sicer pa je bil Milan v tem oziru vedno kot rak ali dva pred njo tudi v prejšnjih časih, ker je imel globoko zakoreninjen čut socialne odgovornosti in je bil prav tako občutljiv kakor čustven.

"Ne jaz!" je on odločno znanjal z glavo. "Takšno bojanje iz daljave ni zame, je proti moji naturi. Jaz se hočem spoprijeti s sovražnikom na domačih tleh — kakor smo se borili proti Aleksandrovi diktaturi in pozneje proti nemškemu in italijanskemu fašizmu. Ali se še spominjaš tistih dni, Bogomila?"

Ob zvoku tega imena, pod katerim je bila nekoč poznana med tovariši v dneh tajne podzemne borbe proti diktaturi kralja Aleksandra, so se Olginje oči zakisrile kakor Amazonki ob zvoku bojne trobente.

"Ali se še spominjaš, Črtomir?" je vzhiteno vzkliknila, rabeč njegovo lastno skrivno ime iz tistih dni, ki so se ji zdaj videla tako daleč, daleč odmaknjena. "Kako bi jih tudi mogla pozabiti? Zdi se mi, da je bil to najlepši čas v mojem življenju!"

Toda iskre v njenih očeh so prav tako hitro izgubile kakor so bile ukresale. "Da," je pristavila in njen obraz se je zmračil, "ampak tedaj so bili drugačni časi! Aleksandrova tajna policija je bila skavtski klub v primeri z Rankovičevim Ozno, ki nalik pošastnemu polpu sega s svojimi mrzlimi lovskimi v sleherni kotiček in špranjo v deželi, v mestu prav tako kakor v zadnji gorski vasi. Jaz vem, kaj govorim, kajti moje delo mi dovoljuje vpogled v njen ustroj in metode. Ah, z Aleksandrovimi žandarji smo se igrali kakor mačka z miško! Vrh tega imamo dandanes opraviti z drugimi ljudmi, naj že bodo kmetje, delavci ali intelektualci; vsi so drugačni: prebojci, prenezaupljivi, da bi si upali komur koli zaupati, tudi svojim rodnim bratom in sestram. A drugi bi se ti smejali v obraz, češ, kaj pa se pritožuješ, človek? Mar nimamo vsega, česar koli si požeji srce? Kakšno svobodo bi pa rad? Svobodo nesoglasja? Prijatelj, kaj ne veš, da Tito najbolj ve, kaj je dobro za nas in kaj ni? — In potem bi te zatožili Ozal! — O Milan, ti še ne veš, s kom se hočeš bosti!"

"Vem," je Milan odgovoril z mirno in nepreklicno odločnostjo. "Dobro vem, da so komunisti s

tako nasilen pri jedi in tako močan, mu je Agata še pred krstom dala ime "Burovžek" in tako so ga klicali.

(Dalje prihodnjik.)

svojo Ozno neprimerno močnej-

šji od naših predvojnih tlačiteljev in stokrat bolj prevejani, zahrbtni, verolomni in kruti. Prav tako vem, da me ne čaka na ti poti nič dobrega, prijetnega. Vzlic temu ne morem kreniti na nobeno drugo pot, kajti prostost — pravica, imenovati mojo dušo svojo in proglašati resnico, kakor mi jo je dane videti — mi je potrebna kakor ribi voda. Imenuj to usodo ali kismet ali kar koli, v meni je zakoreninjeno in zame ni druge poti."

"Imenujmo jo tvojo usodo," je dejala Olga in njene oči so odražale zmes zaskrbljenosti, ponosa in nečnosti. Dober opazovalec bi ji bil lahko na obrazu čital, da si na skrivnem ni ničesar bolj želela kakor da bi imela proste roke, da bi mogla iti z njim. Toda njene roke so bile zvezane.

Glas iz Španije

Barcelona. — Oglašamo se Vam iz Barcelone, kjer slovenski visokošolci, zbrani v svojem društvu "Plamen" studiramo. Smo kakor majhen otok v sredi tujega morja. Lahko si mislite, da smo veseli "Ameriške Domovine," ki nas kot dober prijatelj redno obiskuje in nam pove kako živi in napreduje naš človek v širnem svetu in kako trpi naša domovina. Lepo se Vam zahvaljujemo za pošiljanje Vašega lista in Vas prosimo, da nam A. D. ostane zvesti obiskovalec še za naprej, da nam bo tudi v bodoče vez, ki nas bo vezala z našimi prijatelji in našim narodom, ko pride čas.

To priliko tudi porabljamo, da se po A. D. zahvalimo vsem nepoznanim prijateljem in dobitnikom v Ameriki, ki nam lajšajo naša teška pota po tujini in nam omogočajo, da se s študijem pripravljamo na službo narodu, ko pride čas.

In končno Vam gospod urednik, vsem bralcem A. D. in vsem Slovincem v širnem svetu in v domovini želimo srečne in blagoslova polne božične praznike. Da bi se vse slovenske duše v sveti božični noči ob jaslicah napolnile z močjo od zgoraj in z mirom, ki so ga angeli oznanili in da bi tako z novo vero in z novim pogumom šli v novo leto 1950, ki naj bo za vse in za vsakega srečno!

Z vero v Boga za narod in domovino!

Matija Pavčič predsednik; Peter Markeš, tajnik.

Napovedujejo nove komunistične revolucije

Moskva, Rusija. — Malikovalsko čiščenje Stalina je doseglo svoj višek sedaj, ko slave sovjetski imperij mora sodelovati. Stalina slave kot naj-

DELO DOBIJO

Dekle dobi delo

V službo sprejemamo dekletke, da bi pomagala pri hišnem delu. Dva otroka v družini. Stanuje v službi, 2 noči je pa lahko doma. Jako dober dom. Mora razumeti angleško. Početna plača \$18 na teden. Pokličite FA 4769. — (254)

MALI OGLASI

Vas muči glavobol?

Nabavite si najboljšo tableto proti glavobolu v naši lekarni.

Mandel Drug

15702 Waterloo Road

Cleveland 10, Ohio

Kadar potrebujete zavarovalnino

proti ognju, viharju, za avtomobile, se lahko in zanesljivo obrnete na obrtnika

L. Petrich — IV 1874

19001 KILDEEN AVE.

večjega državnika, največjega

vojitelja, največjega pisatelja, največjega vojskovodjo, največjega znanstvenika, sploh največjega modrijana sedanjega časa. Ob enem pa komunistični lisar povedo, da je Stalino delo sa-

mo eno izmed poglavič revolucije, vesnosti Stalino rojstnega dne razvijajo tak sijaj in tako zunanje čiščenje kakršnega ni deležen nikak reakcijonaren kapitalistični mogotec.

SISTEMATIČNO VARČEVANJE ŠTEJE

NAPRAVITE NAČRT IN ŠTEDITE!

Varčevanje začne šteti le, kadar se podvzame akcija in začne z sistematičnim varčevanjem, ne pa, kadar kdo sanjari, da bo začel varčevati "jutri."

STORITE DANES—ODPRITE VLOGO

Začnite z varčevanjem še danes in potem sistematično in tako redno, kakor prejimate zaslužek, nosite na vlogo. S tem boste preskrbeli za varnost sebi in vašim ter boste preskrbljeni za silo ali potrebo.

Vloge do \$5,000 zavarovane od vlade

Vloge, napravljene na ali pred 10. januarjem 1950 bodo dobile obresti začeti s 1. januarjem 1950.

ST. CLAIR SAVINGS

S & LOAN COMPANY S

HRANILNI ZAVOD

6235 St. Clair Avenue

HE 5670

MI DAJEMO IN ZAMENJAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO.'S BASEMENT

V četrtek - samo en dan!

koncem mesečno čiščenje

Ženske sortirane obleke

5.95 do 10.95 vrednote

Moda en ali dva dela iz fine kakovosti rayona. Nove, pisane barve. Razne mere.

Basement Women's Dress Department

3.88

Corsets and Girdles

3.95 to 5.95 Corsets & Girdles, zipper and side hook styles, back lace corsets, broken sizes. 2.95

Men's 2.95 to 5.50 Union Suits, sleeves or short sleeve, ankle length, Knitted double from waist down. Slight irregulars. Some 20% wool. 1.95

Men's 3.95 Sport Shirts in loud patterns, with long sleeves. Mostly small sizes. 1.99

Men's 2.95 Cotton & Rayon Anklets, with elastic tops. 1st quality, wanted colors. 1.95

Men's 2.95 Coat Sweaters, fancy front, plain back. Brown or blue. 1.99

Men's and Boys' Furnishings

Men's Ties odds and ends, in wanted patterns. All worth much more. 29c each

Boys' 1.29 Lined Gloves, wool mixed, in tan color only. 69c

Men's 3.50 to 5.50 Union Suits, sleeves or short sleeve, ankle length, Knitted double from waist down. Slight irregulars. Some 20% wool. 1.95

Men's 3.95 Sport Shirts in loud patterns, with long sleeves. Mostly small sizes. 1.99

Men's 2.95 Cotton & Rayon Anklets, with elastic tops. 1st quality, wanted colors. 1.95

Men's 2.95 Coat Sweaters, fancy front, plain back. Brown or blue. 1.99

Men's Broadcloth Shirts

Regular 2.49 Grades

Fine white broadcloth or neat patterned broadcloths in sizes 14 to 17. All first quality.

Basement Men's Furnishings Department

1.77

Men's and Boys' Clothing

Boys' 4.95 Corduroy Boxer Longies, sizes 4, 5, 6 only. 2.99

Boys' 17.95 Poplin 2-Pc. Snow Suits, tan shade, sizes 4-5-6. 8.99

Men's 1.99 Bathrobes, slight seconds, sizes small and medium. 1.00

Infants' and Children's Wear

Girls' Polo Shirts & Blouses... striped shirts, white broadcloth blouses. Broken sizes up to 14. 2 for 1.00

Teen's 1.99 Red Jeans, with copper rivet reinforcement. Sizes 12 to 16. 1.00

Girls' 3.99 Brown Ski Slacks, fully lined, good and warm. Sizes 7 to 14. 2.95

Kiddies' 1.99 & 2.99 Jersey Suits, 2-pc. style, slight irregulars. Sizes 2 to 6. 1.49

Girls' 69c Muslim Slips, tailored styles in white and colors. Sizes 4 to 14. 2 for 1.00

Girls' 1.00 Rayon Slips, slight irregulars, in searose or white. Sizes 4 to 14. 79c

Infants' 1.99 "Beacon" Crib Blankets, slight irregulars, Rayon satin bound. Pink or blue. Size 30x50. 1.69

Kiddies' 1.99 & 2.99 Wash Dresses, limited quantity. Washable gowns. Broken sizes up to 6. 1.00

zemeljski obli. Ob enem pa slo-

vesnosti Stalino rojstnega dne razvijajo tak sijaj in tako zunanje čiščenje kakršnega ni deležen nikak reakcijonaren kapitalistični mogotec.

SISTEMATIČNO VARČEVANJE ŠTEJE

NAPRAVITE NAČRT IN ŠTEDITE!

Varčevanje začne šteti le, kadar se podvzame akcija in začne z sistematičnim varčevanjem, ne pa, kadar kdo sanjari, da bo začel varčevati "jutri."

STORITE DANES—ODPRITE VLOGO

Začnite z varčevanjem še danes in potem sistematično in tako redno, kakor prejimate zaslužek, nosite na vlogo. S tem boste preskrbeli za varnost sebi in vašim ter boste preskrbljeni za silo ali potrebo.

Vloge do \$5,000 zavarovane od vlade

Vloge, napravljene na ali pred 10. januarjem 1950 bodo dobile obresti začeti s 1. januarjem 1950.

ST. CLAIR SAVINGS

S & LOAN COMPANY S

HRANILNI ZAVOD

6235 St. Clair Avenue

HE 5670

MI DAJEMO IN ZAMENJAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO.'S BASEMENT

V četrtek - samo en dan!

koncem mesečno čiščenje

Ženske sortirane obleke

5.95 do 10.95 vrednote

Moda en ali dva dela iz fine kakovosti rayona. Nove, pisane barve. Razne mere.

Basement Women's Dress Department

3.88

Corsets and Girdles

3.95 to 5.95 Corsets & Girdles, zipper and side hook styles, back lace corsets, broken sizes. 2.95

Men's 2.95 to 5.50 Union Suits, sleeves or short sleeve, ankle length, Knitted double from waist down. Slight irregulars. Some 20% wool. 1.95

Men's 3.95 Sport Shirts in loud patterns, with long sleeves. Mostly small sizes. 1.99

Men's 2.95 Cotton & Rayon Anklets, with elastic tops. 1st quality, wanted colors. 1.95

Men's 2.95 Coat Sweaters, fancy front, plain back. Brown or blue. 1.99

Men's and Boys' Furnishings

Men's Ties odds and ends, in wanted patterns. All worth much more. 29c each

Boys' 1.29 Lined Gloves, wool mixed, in tan color only. 69c

Men's 3.50 to 5.50 Union Suits, sleeves or short sleeve, ankle length, Knitted double from waist down. Slight irregulars. Some 20% wool. 1.95

Men's 3.95 Sport Shirts in loud patterns, with long sleeves. Mostly small sizes. 1.99

Men's 2.95 Cotton & Rayon Anklets, with elastic tops. 1st quality, wanted colors. 1.95

Men's 2.95 Coat Sweaters, fancy front, plain back. Brown or blue. 1.99

Men's Broadcloth Shirts

Regular 2.49 Grades

Fine white broadcloth or neat patterned broadcloths in sizes 14 to 17. All first quality.

Basement Men's Furnishings Department

1.77

Men's and Boys' Clothing

Boys' 4.95 Corduroy Boxer Longies, sizes 4, 5, 6 only. 2.99

Boys' 17.95 Poplin 2-Pc. Snow Suits, tan shade, sizes 4-5-6. 8.99

Men's 1.99 Bathrobes, slight seconds, sizes small and medium. 1.00

Infants' and Children's Wear

Girls' Polo Shirts & Blouses... striped shirts, white broadcloth blouses. Broken sizes up to 14. 2 for 1.00

Teen's 1.99 Red Jeans, with copper rivet reinforcement. Sizes 12 to 16. 1.00

Girls' 3.99 Brown Ski Slacks, fully lined, good and warm. Sizes 7 to 14. 2.95

Kiddies' 1.99 & 2.99 Jersey Suits, 2-pc. style, slight irregulars. Sizes 2 to 6. 1.49

Girls' 69c Muslim Slips, tailored styles in white and colors. Sizes 4 to 14. 2 for 1.00

Girls' 1.00 Rayon Slips, slight irregulars, in searose or white. Sizes 4 to 14. 79c

Infants' 1.99 "Beacon" Crib Blankets, slight irregulars, Rayon satin bound. Pink or blue. Size 30x50. 1.69

Kiddies' 1.99 & 2.99 Wash Dresses, limited quantity. Washable gowns. Broken sizes up to 6. 1.00

1.99 to 2.99 Handbags

A wonderful group of popular classic and novelty styles in better quality handbags. Most perfect quality, some irregulars. 1.00 plus 20% Fed. Tax

Basement Handbag Department

Tots' 5.95 - 7.95 Coat Sets

Some snowsuits also included. Slightly soiled. Small sizes only. 1.99

Basement Kiddies' Wear Department

POLOM

POSLOVENIL VLAD, LEVSTIK

TRETJI DEL.

Med brezkončnim dnevom bitke Silvina ni nehala gledati z Remilly-skega griča, kjer je stala mala pristava očeta Foucharda, proti Sedanu, v grom in dim topov, vsa drhteča ob misli na Honoreja. In drugi dan je njen nemir še narasel vsled nemogočnosti, da bi si priskrbel natančnih novic, sredi teh Prusov, ki stražijo ceste ter ne marajo odgovorjati, sicer pa tudi sami ne vedo ničesar. Jasnó so prejšnjega večera je bil izginilo in plohe so se usule, ki so zavile dolino v blede, žalostno luč.

Proti večeru je staj oče Fouchard, ki se je tudi trpinčil v svoji radovoljni molčečnosti in ni mnogo mislil na sina, pač pa — in z mučnim strahom — na to, kako se bo nesreča drugih končala zanj, na pragu, da vidi dogodke, ki so se bližali; takrat je zapazil velikega fanta v bluzi, ki je že nekaj časa stopal ob cesti, obraz kakor v boječi zadregi. Ko ga je spoznal, je bilo njegovo presenečenje tolikšno, da ga je poklical na ves glas, čeprav so šli trije Prusi mimo.

"Kaj! — Ti si, Prosper?"
Afriški lovec ga je prekinil z odločnim zamahom roke. Nato se je približal in dejal polglasno:

"Da jaz sem. Naveličal sem se prazen vendar, oče Fouchard, ali ne

bi potrebovali hlapca na pristavi?"

Starcu se je mahoma vrnila vsa njegova previdnost. Ravno je iskal nekoga; toda to je bilo odveč povedati.

"Hlapca? Bogme, ne; vsaj zdaj ne... Toda stopi vseeno v hišo, da si privežeš dušo. To je gotovo, da te v sili ne pustim na cesti."

V izbi je bila Silvina. Pristavljala je juho k ognju, dočim se ji je mali Charlot igral in smeje se obešal na krila. Od kraja ni spoznala Prospera, časi je prešnje čase že služil z njo; šele takrat ga je ostro pogledala, ko je prinesla dva kozarca in steklenico vina. Vzkliknila je; mislila je le na Honoreja.

"Ah, vi prihajate odondot, kaj ne da? ... Kaj je s Honorejem? Ali se mu dobro godi?"

Prosperu je bil odgovor že na jeziku, toda beseda mu je zastala. Že dva dni je živel kakor v sanjah, v nagli menjavi nejasnih dogodkov, ki mu niso zapuščali nobenega razločnega spomina. Nedvomno, zelo se mu je dozdevalo, da je videl Honoreja mrtvega, ležečega na topu, toda zdaj ne bi bil več mogoč trditi z gotovostjo; in čemu bi žalostil ljudi, ko sam ne ve zanesljivo?

"Honore?" je zamrmral. "Ne vem — ne morem van reči..."

Ona mu je gledala srepo v oči, in ni ji bilo odpraviti.

"Ali mislite, da je to tako

lahko vedeti. Toliko reči se je godilo, toliko reči! O vsej tej prokleti bitki vam ne bi mogel povedati bogvečesa... Ne, niti ne krajem, koder sem hodil... Človek postane cel bedak, pri moji veri!"

In ko je zvrnil kozarec vina, je obsedel mračnega lica, oči kakor izgubljene v mraku svojega spomina.

"Vse, česar se spominjam, je to, da je že padla noč, ko sem se zopet zavedel. Takrat, ko sem se pri ataki zvrnil s konjem, je stalo solnce zelo visoko. Cele ure sem moral ležati tam, desno nogo stisnjeno pod mojimi starimi Zefirom; krogla je zadela tudi njega, v sredo prsi... Zagotavljam vas, da ves ta položaj ni bil prav nič zabaven; kupi mrtvih tovarišev, in nobene žive duše naokoli, in misel, da bo tudi po meni, če me nihče ne pride pobirati... Rahlo sem si poizkušal oprostiti bedro; toda je bilo nemogoče, Zefir je ležal na njem kakor petstotisoč hudičev. Bil je še topel. Božal sem ga, klical ga z nežnimi besedami. In tega, pogledajte, ne pozabim nikoli: še enkrat je odprl oči, v naporu, da bi dvignil ubogo glavo, ki je ležala na zemlji poleg moje. Nato sva se pogovarjala: — Ubogi prijatelj, mu pravim, ničesar ti nočem očitati; ti hočeš torej, da naju skupaj vzame vrag, ker me držiš tako krepko? — Seveda ni, ni odgovoril, da. Ali vžle temu sem čital v njegovem kalnem pogledu, kako mu je hudo, ker me mora zapustiti. In sam ne vem, kako se je zgodilo — ali je res hotel, ali ga je samo zagrabil krč, toda mahoma se je stresel in se vrغل na stran.

Mogel sem vstati. Ah, v prokletem položaju: noga je bila težka kakor svinec... Vendar, prijel sem Zefirovo glavo in jo odpravil. Vseeno, oče Fouchard, ali ne

čutilo srce, da je dober konjček, da sem ga imel hudo rad, in da se ga bom zmerom spominjal. Poslušal me je — in zde se je tako zadovoljen! Nato ga je streslo še enkrat in poginil je, in tiste velike, pazne oči, ki me niso marale zapustiti, so ugasnile... Ali vendar, smešno je in človek mi ne bi verjel — in vseeno je čista resnica, da je imel velike solze v očeh... Ubogi Zefir, jokaj je kakor človek..."

Prospera je davila žalost; sam je jokaj, moral se je prekiniti. Zvrnil je nov kozarec vina in nadaljeval svojo povest v presekanjih, nepopolnih stavkih.

Noč je prihajala gostejša, samo tenek trak rdeče luči se je širil nizko nad bojiščem ter metal ogromne sence mrtvih konj v neskončnost. On je pač nedvomno ostal dolgo časa poleg svojega, ker ni mogel dalje s tisto težko nogo. Nato, od

Creamettes

MACARONI

For Menus Thrifty
in 1950!

ONE 8-OZ. PACKAGE CREAMETTES = 5 CUPS OF PREPARED MACARONI

Bolj mehki, bolj okusni, bolj slastni MAKARONI

Silvesterjev večer!

Slovenski Narodni Dom in Klub Društev SND

priređita

SILVESTERJEV VEČER

V SOBOTO 31. DEC. 1949

IN SICER V OBEH DVORANAH SND

Serviralo se bo okusna jedila in okrepčila

V avditoriju igra Joe LaRocky Mercury Record orkester
in v splošni dvorani John Sulen orkester

Vstopnina samo \$1.00

Vljudno vabimo vse cenjeno občinstvo, zlasti pa vse naše članstvo, solastnike SND. Pridite, da se skupno poslovimo od starega leta in si voščimo srečno novo leto.

DIREKTORIJ IN KLUB DRUŠTEV SND.

Piščalke za ženske. — Vporaba piščalk je bila doslej skoro izključno samo za moške. Mrs. J. M. Shaw pa se je izmislila nekaj novega in pregovorila clevelandsko taxi družbo, da je pričela dajati piščalke ženskam, da z njimi lahko pokličejo taxi. Kompanija je izdala že nad 65,000 piščalk in jih je naročila še 100,000.

G. WHISKERS

Roman o ljudeh, ki jih žej po svobodi

Zgodba o globoki ljubezni dveh mladih ljudi, njunem gorečem idealizmu in samožrtvovanju za svobodo.

"Ljudska pravica" in "Ljudska demokracija" razgaljeni v ostri luči satire.

Trdo vezan, 274 strani. Cena \$3.00; po pošti \$3.25 (Kanada \$3.50.) Denar pošljite z naročilom.

Naroča se pri:

AMERIŠKA DOMOVINA ali IVAN JONTEZ
6117 St. Clair Ave. 1107 E. 74 St.
Cleveland 3, O. Cleveland 3, O.

Na prodaj pri

AMERIŠKA DOMOVINA
STEVE F. PIRNAT, 6516 St. Clair Ave.
A. KOLLANDER, 6419 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Ta se pa postavi. — Komaj šest leta stara Cleo, krava holsteinske pasme je že mati sedmih junčkov in zdani iz njenega zaroda so četvorčki, s katerimi se postavi na zgornji sliki. Vidi se, da nič kaj zaupljivo ne gleda fotografa, ki je vzel sliko na Morais farmi blizu Newman, Calif.

nenadnega strahu, se je ven- iz jarkov, iz grmovja, iz vseh
darle napotil, čuteč potrebo, izgubljenih kotov, skušal do-
da bi ne bil sam, da bi našel hiteti drug drugega, tvorili
tovarišev in da se ne bi tako skupine po štiri ali pet, majh-
bal. Tako so se vlačili pozab- ne družbe, kjer je bilo skupaj
ljeni ranjenci od vseh strani, manj težko hropeti in umirati.

Clearance!

SAVINGS UP TO 80% and MORE!

RANGES... REFRIGERATORS... TOYS
TELEVISION SETS... FURNITURE
LAMPS

Everything in all Departments Reduced

OPEN ALL DAY WEDNESDAY

—Free Calendars—

NORTHEAST APPLIANCE & FURNITURE

22530 Lake Shore Blvd.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA
BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK CVELBAR, lastnik

OBLAK MOVER

Naša specialnost je prevažati klavirje in ledenice. Delo
garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zaupa-
njem do vašega starega znanca

JOHN OBLAK

1146 E. 61. St. HE 2730

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

